

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,

नवदेहली-११० ०५८

प्राकृशास्त्री (प्रथमवर्षम्) - षष्ठपत्रम् (साहित्यम्)

प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2019-20

पत्रम् -विषयः -

अध्येतुः नाम -पञ्जीकरणसंख्या -

अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -

मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -

अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः:	निर्धारिताङ्काः:	प्राप्ताङ्काः:
खण्डः - क	$20 \times 02 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ख	$05 \times 08 = 40$ अङ्काः:	
खण्डः - ग	$02 \times 10 = 20$ अङ्काः:	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्तरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् -

दिनाङ्कः -

अध्येतुः कृते परामर्शाः ,

प्रिय अध्येतः ! भवता/भवत्या पूरितं प्रदत्तकार्यम् अवलोकितम्। मूल्याङ्कनं कृतम्।
मूल्याङ्कनस्य आधारेण कुत्र कुत्र भवदीयः दोषः/लोपः/विस्मृतिः/भ्रान्तिः अभवत् इति ज्ञात्वा
स्वाध्यायं पुनः प्रवर्तयतु। शुभकामनाः॥

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

दिनाङ्कः

प्राक्षास्त्री (प्रथमवर्षम्) - षष्ठपत्रम् (साहित्यम्)

विषयः – काव्यदीपिका (कान्तिचन्द्रभट्टाचार्यसङ्कलिता) – 100 अङ्गाः।

निर्देशः – अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्गाः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note – This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः—क

अङ्गाः – $20 \times 02 = 40$

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. काव्यदीपिकायाः मङ्गलपद्ये कस्याः देवतायाः वर्णनम् अस्ति ?
2. साहित्यशास्त्रस्य कति सम्प्रदायाः ?
3. काव्यदीपिका केषां सुखबोधाय ?
4. काव्यदीपिका केन रचिता ?
5. काव्यस्य षट्प्रयोजनानि कानि ?
6. आकाङ्क्षायाः लक्षणं किम् ?
7. शब्दशक्तिः कतिविधा ? नामानि लिखत ।
8. लक्षणायाः लक्षणं किम् ?
9. व्यञ्जनायाः लक्षणं लिखत ।
10. व्यञ्जनाशक्तिः कम् अर्थं बोधयति ?
11. अविवक्षितवाच्यध्वनेः कौ द्वौ भेदौ ?
12. कस्मिन्काव्ये वाच्यार्थः सर्वथा तिरस्कृतः सन् व्यङ्ग्यं व्यञ्जयति ?
13. अनुभावस्य लक्षणं किम् ?
14. साहित्ये कति रसाः ? तेषां नामानि लिखत ।
15. अद्भुतरसस्य उदाहरणं किम् ?
16. हास्यरसस्य स्थायीभावः कः ?
17. स्थायीभावानां नामानि लिखत ।
18. आलस्यं नाम किम् ?
19. अभिनयः कतिविधः ? नाम लिखत ।
20. प्रस्तावनायाः कतिभेदाः ? के च ते ?
21. कति नाट्यसन्ध्यः ? के च ते ?

22. काव्यदोषाः कतिविधाः ? के च ते ?
23. “योगेन दलिताशयः” इत्यत्र कः दोषः ?
24. अनुप्रासालङ्कारस्य लक्षणं किम् ।
25. काव्यशोभाकरान्धर्मान् अलङ्कारान् इत्यत्र किं वचनं का च विभक्तिः ?

खण्डः-ख

अङ्काः - $05 \times 08 = 40$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समर्पेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. ‘अयि कठोर ! यशःकिलते’ पद्यमिदं सान्वयं व्याख्यात ।
2. अभिनयस्वरूपं निरूपयत ।
3. श्रव्यकाव्यं किम् ? निरूपयत ।
4. व्यञ्जना स्वरूपं लिखत ।
5. अर्थान्तरसङ्क्रमितवाच्यध्वनिं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
6. अनुचितार्थत्वम् इति पददोषं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
7. उपमालङ्कारं सोदाहरणं प्रतिपादयत ।
8. समासोक्तिम् अलङ्कारम् उदाहरणेन सह सङ्गमयत ।

खण्डः-ग

अङ्काः - $02 \times 10 = 20$

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समर्पेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. अलङ्कारस्वरूपं वर्णयत ।
2. काव्यप्रयोजनं निरूपयत ।
3. लक्षणायाः स्वरूपं किम् ? प्रतिपादयत ।
4. रसस्वरूपं विवेचयत ।

